

El joc de trons real

El príncep hereu es troba entre el rei i el successor preferit del monarca.

© The Economist

Si haguéssiu posat les notícies a l'Àrabia Saudita fa deu anys, probablement hauríeu vist un príncep reformista i relativament jove decidit a garantir el futur del reialme. Mohamed bin Nayef era resolut a l'hora d'abordar el repte més urgent del país, el terrorisme. Era intel·ligent, bon comunicador i ambiciós. Era evident que volia ser rei.

L'abril de l'any passat, quatre mesos després que el rei Salman, el seu oncle, accedís al tron, ell va passar a ser, tal com pertoca, príncep hereu. Allò va ser un trencament dràstic amb la tradició, perquè els últims sis reis de l'Àrabia Saudita havien sigut tots fills del monarca fundador, i encara n'hi ha uns quants de vius, que anaven esperant en una línia fraternal. Però al final es va decidir que

la successió saltaria una generació. El príncep Mohamed bin Nayef, que ara té 57, és oficialment el successor.

Ara això sembla més incert. Aquest any passat el fill més jove del rei Salman, que també es diu Mohamed, de només 31 anys, ha irromput a l'escena com a ministre de Defensa i príncep hereu substitut, encarregat amb la tasca de posar fi a la dependència del petroli. Eclipsant el seu cosí, ha aparegut a la palestra, proment un seguit de reformes radicals. Semblava que el rei Salman l'estigués preparant per ser el seu successor immediat.

El príncep hereu Mohamed probablement no s'estarà de braços plegats davant aquesta degradació. Ja ha estat en situacions difícils anteriorment. Ha sobreviscut a diversos intents d'assassinat. El 2003 va reforçar la seva reputació acceptant personalment la rendició d'un

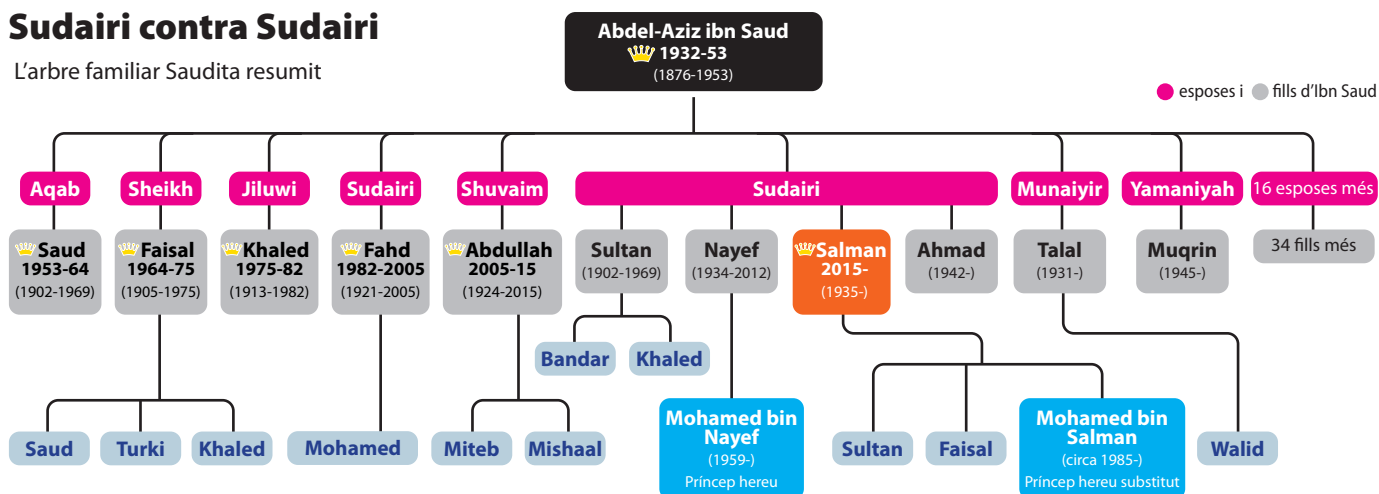
líder d'Al-Qaida. El 2009 va estar a punt de morir en una trobada similar quan un terrorista suposadament rehabilitat va fer explotar una bomba que tenia col·locada aparentment al recte.

Aquesta setmana el príncep hereu Mohamed (o MBN, com se'l coneix en els cercles diplomàtics) ha representat l'Àrabia Saudita a l'assemblea general de les Nacions Unides a Nova York, on s'han congregat els líders mundials, i ha frenat les especulacions que podria estar formalment marginat en favor del seu jove cosí. Si bé aquestes especulacions són un tabú al reialme, els saudites murmuren sobre les intrigues de palau. Cada príncep respecta l'altre en públic, però hi ha molts signes de tensió.

Fixem-nos en la guerra al Iemen, liderada pels saudites, encapçalats per Mohamed bin Salman (MBS) tan sols setmanes després de convertir-se en mi-

Sudairi contra Sudairi

L'arbre familiar Saudita resumit

A l'esquerra de la imatge Mohamed I, el fill més jove del rei Salman i ministre de Defensa acompanyat de Mohamed bin Nayef, que és oficialment el successor.

nistre de Defensa l'any passat. Al principi MBS va presumir del seu lideratge, trobant-se amb generals i visitant capitals estrangeres, sempre amb la premsa a remolc. Però, a mesura que la intervenció va anar de mal borràs, es va vendre com una decisió col·lectiva. En altres paraules, la culpa s'havia de compartir. "El que és destacable és que Mohamed bin Nayef no es va afanyar a dir 'Sí, així és'", diu Bruce Riedel, del laboratori d'idees Brookings Institution.

Al desembre, va semblar que MBN es posava de mal humor. Va anar a Algèria, on es va quedar estranyament durant sis setmanes mentre aparjava les seves obligacions al país saudita. D'ençà d'aleshores, a la família reial s'ha fet un

esforç per mostrar harmonia. Però si el príncep hereu efectivament arribés a rei, molt probablement faria fora el seu jove cosí. Per això el rei Salman, de 80 anys, de qui diuen que va perdent facultats, potser haurà de moure peça aviat si vol que el succeeixi el seu noi.

Això pot no ser-li fàcil. El reialme ha estat tradicionalment governat amb un consens reial. Molts prínceps són reticents a permetre que MBS se salti el torn de successió. La guerra del Iemen ja és un llast per a ell. Les seves reformes econòmiques estan causant autèntic dolor.

A més a més, el príncep hereu és molt estimat. Els membres de la reialesa saudita i els diplomàtics occidentals n'elogi-

en la seriositat i la dedicació. Els saudites corrents el veuen com un protector. Aquest mes ha millorat la seva posició amb la supervisió d'un *hajj* tranquil, el pelegrinatge musulmà a la Meca, que l'any passat va estar marcat per una estampida mortal. Les organitzacions pels drets humans no estan tan contentes: l'acusen –entre altres coses– de l'execució al gener d'un clergue xiïta per càrrecs de terrorisme. Però sembla més ferm que el seu cosí. Ara que el país trontolla econòmicament ningú no està segur de qui el liderarà. L'única cosa per la qual es pot apostar és que el seu nom de pila serà Mohamed. •

Traducció d'Arnau Figueras